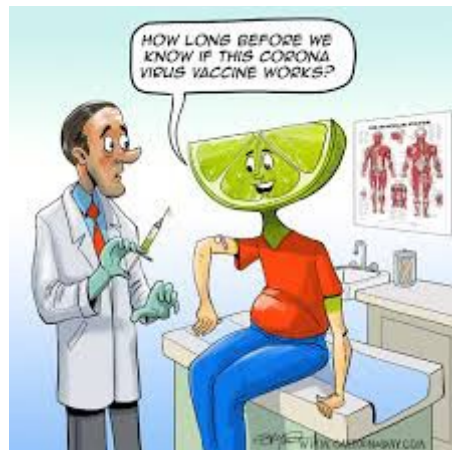

Trösterikt om Corona

Land efter land stänger sina gränser. Myndigheter och makthavare runt om i världen uppmanar människor att stanna kvar i sina hem. Håller vi oss till Europa, lever 300 miljoner invånare under karantänliknande villkor. Många av dem lämnar bara sina bostäder för att skaffa sig nödvändiga förnödenheter, på halvtomma varuhus och affärer. Skolor stänger, flyg, bussar, tunnelbanor stannar. Företag slår igen och permitterar anställda. Folksamlingar förbjuds, i ett land får högst 500 samlas, i ett annat land inte fler än 10. Börserna faller med upp till 30 – 40 procent, flera av dem mer än någon gång tidigare i sin historia. Också fastighetspriserna faller och gör de det för mycket måste bankerna börja ta tillbaka sina lån. Samhället riskerar att drabbas av svåra kedjereaktioner.

Håller vi oss till Sverige har Riksbanken ställt 500 miljarder till affärsbankernas förfogande, för att stödja svårt drabbade företag. Ingen ränta så det är i princip gratispengar men frågan är om bankerna i sin tur vågar ta dessa pengar i anspråk och låna ut dem till företagen. Hur stor är risken för att de inte får tillbaka sina pengar? Staten har ställt 300 miljarder till företagens förfogande, så att de framför allt ska slippa avskeda och permittera personal, men det visar sig att en stor del av summan består i löftet att företagen kan skjuta upp sina skatter.

Visserligen har svenska staten god ekonomi och statsskulden är måttlig, men även om staten kan skjuta upp en möjlig systemkollaps genom att låna, så går det inte hur länge som helst. Dessutom, den ekonomiska press som landet redan tidigare befann sig i, har snabbt ökat. Hälften av landets kommuner går med förlust. Viktiga verksamheter som sjukvård och polisväsen är underbemannade och underfinansierade. Den privata sektorn är högt belånad, många medborgare har hypotekslån på miljontals kronor, samtidigt som bostadspriserna sjunker. Den som är arbetslös eller permitterad och inte kan betala sina hypotekslån och heller inte kan sälja sin bostad utan att göra en förlust, sitter i en ekonomisk rävsax. Varför sker detta?

Svaret är att världen drabbats av ett nytt virus, döpt till SARS-CoV-2 och allmänt kallat för Corona. Det är inte första gången mänskligheten drabbas av farliga smittsamma sjukdomar.

Värst har pesten och smittkopporna varit. Under medeltiden lär pesten ha tagit kål på en tredjedel av Europas befolkning. Spanska sjukan för bara hundra år sedan är i stort sett bortglömd. 3 – 6 procent av världens befolkning dog, möjligen så många som 100 miljoner människor. I Sverige miste tiotusentals människor livet. Ingen pandemi har på så kort tid i mänsklighetens historia skördat så många liv. Är Corona ett virus av samma dignitet?

Svaret är nej. När detta skrivs är antalet smittade i världen ungefär 150.000 och sammanlagt har mellan åtta och tiotusentals människor dött. Emellertid har 99 procent av dem dött av andra sjukdomar. Corona är inte en dödlig sjukdom utan snarare droppen som kan få livsbägaren att rinna över. Medelåldern är också mycket hög. I Italien, det hårdast drabbade landet, är medelåldern för män som avlidit 79 år och för kvinnor 83 år. Kina redovisar 80.000 insjuknade. Med en befolkning på 1,4 miljarder blir det 0,0056 procent. Antalet döda uppges vara 3.000.

Det är svårt att greppa höga tal. Här är lite mer jämförelsematerial:

Under samma tid som upp till tiotusen coronasmittade människor dött så dog:

13,7 miljoner människor i världen
775 000 undernärda barn
315 000 personer i fordonsolyckor
125 000 personer i vanlig influensa

Frågan är varför reaktionerna på coronaviruset är så starka. Riskerna ter sig ju, i jämförelse med andra risker för att dö, som i det närmaste försumbara. Svaret är att coronaviruset är ett nytt hot, ett okänt hot. Ingen vet hur många som faktiskt är smittade och mörkertalet skrämmer. Ingen kan heller säga hur stort coronahotet kommer att bli. Det är inte omöjligt att hela världens befolkning kommer att smittas. Det finns inget vaccin och det är inte säkert att det kommer att finnas inom en överskådlig framtid. Forskarna vet inte säkert att de som haft sjukdomen blir immuna, även om det i och för sig är troligt. Vi vet heller inte om viruset kan mutera och få en helt annan dödlighet.

Framför allt är det osäkerheten för framtiden som får oss att agera som om mänskligheten drabbats av digerdöden. De stora talen är ännu inte här, men prognoserna är dystra och det finns nog inget land som har tillräckliga sjukvårdsresurser för att kunna vårda framtidens alla befarade smittade. Skrämselpropagandan kan inte bemötas med lugnande sakkunskap, eftersom ingen vet. Alla blir rädda och många av motåtgärderna blir till verkningslös symbolpolitik. Jag kan exempelvis inte förstå annat än att stängda nationsgränser är ett slag i luften, när smittan redan finns innanför avspärningarna. Och om man stänger gränserna och får kontroll över smittan – som Kina förefaller ha gjort – när gränserna öppnas kommer smittan tillbaka.

Ingen vet heller hur långvariga de kostsamma inskränkningarna kommer att bli. När återvänder världen till ett business as usual/collateral damage-perspektiv? Däremot vet vi att

det kommer att ske. Eller mer skrämmande formulerat: det måste ske. I annat fall går världen under, som vi i dag känner den.

Den som prövar att förutsäga vad som kommer att ske under den närmaste framtiden har tre säkra fakta att utgå ifrån:

- Den som i övrigt är frisk blir inte särskilt sjuk. Det förefaller till och med som att man kan drabbas av sjukdomen, utan att vara helt säker på att man blivit smittad.
- Att en låg procent av världens äldst och multisjuka invånare dör är sorgligt – som det nästan alltid är när människor dör – men det hotar inte på något sätt mänskligheten. Det hotar heller inte världsekonomin.
- Barn smittas inte, eller i varje fall ytterst sällan.

Den slutsats jag drar är den motsatta, till den som de flesta drar. Min hypotes är att det är inte Corona i sig som skrämmer, utan det är att vi vet så lite om viruset, som utlöser de långtgående restriktionerna. När sjukdomen blir känd och vanlig kommer det mediala intresse som utgör bränslet i reaktionerna att upphöra. Ju fler människor som smittas, desto snabbare kommer både vanliga människor och beslutsfattare att upptäcka att Corona inte är ett särskilt farligt virus (under förutsättning att det inte muterar).

Det är därför bättre att inte göra någonting än att starta ett ytterst kostsamt försvar, som ändå inte fungerar. Det är också möjligt att bygga upp ett partiellt försvar, det vill säga begränsa insatserna till att gälla multisjuka över 75 år. Det skulle dramatiskt sänka antalet döda. Därmed undviker man motsättningar mellan olika grupper och korandet av syndabockar. Då slipper man dessutom från den svåra frågan när man ska ta bort de generella restriktionerna.

Hur många tycker i längden det är OK att förlora jobbet och sin inkomst, baserat på något diffust virus – i synnerhet om man börjar se att de flesta som fått det kanske bara har feber i några dagar och kan återvända till sitt vanliga jobb, som efter vilken förkylning som helst. Då blir glappet orimligt mellan sjukdomens allvar och de samhälleliga åtgärder som vi nu ser. Politikerna kommer att bli tvingade till att väga åtgärderna mot konsekvenserna av åtgärderna och då komma fram till att de inte kan fortsätta med att hålla samhället mer eller mindre nedstängt. När systemkollapsen närmar sig måste restriktionerna bort. Ju fortare det sker, desto bättre.

Karl-Olov Arnstberg

<https://morklaggning.wordpress.com/2020/03/21/trosterikt-om-corona/>

Alla texter är © på denna blogg. Det är tillåtet att sprida texterna under förutsättning att ni alltid länkar till källan här på bloggen.